

2022/2023

Åpen- hetsloven.

Spabo AS

Innholdsfortegnelse.

1 SLIK JOBBER VI MED
ANSVARLIGHET HOS OSS

2 VÅRE RISIKOOMRÅDER

3 SLIK HÅNÐTERER VI
RISIKOOMRÅÐENE VÅRE

4 VEIEN VIDERE

5 KONTAKTINFORMASJON

Hvert selskap, eller hver bygård er et nytt gründerprosjekt. Vi er ikke spekulanter, vi er utviklere og forvaltere. Vi kjøper eldre gårder, renoverer og utvikler dem. Vi bygger opp nye forretningsområder fra bunnen, eller kjøper opp og utvikler mindre selskaper. Alt handler om å skape verdi og inngå langsiktige investeringer på en ansvarlig måte.

Jan Spandow
CEO

Innhold og metode.

INNHold

Denne rapporten er vår redegjørelse for at vi har gjennomført aktsomhetsvurdering i henhold til kravene i Åpenhetsloven. Innledningsvis gir vi en generell beskrivelse av vår organisasjon, våre retningslinjer og rutiner for håndtering av mulige negative konsekvenser for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Deretter redegjør vi for hva vi har avdekket gjennom aktsomhetsvurderingen. Avslutningsvis oppsummerer vi våre tiltak som er iverksatt eller planlegges iverksatt for å hindre eller forebygge risiko for negative konsekvenser.

METODE

Gjennom aktsomhetsvurderingen har vi kartlagt og vurdert risiko for negative konsekvenser knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom analyser av våre leverandørkjeder. I henhold til lovens krav har vi i hovedsak fokusert på forhold hos våre direkte leverandører. Ved innsatsfaktorer som det er knyttet stor risiko til, har vi gått ett steg videre og kartlagt hvordan våre leverandører forholder seg til sine underleverandører.

VÅR TILNÆRMING

Åpenhetsloven krever kontinuerlige aktsomhetsvurderinger og dette betyr at arbeidet med loven aldri er avsluttet. Vårt fokus er å gjennomføre tiltak som har potensiale til å føre til reell forbedring på en grundig måte.

DEFINISJONER

- Grunnleggende menneskerettigheter henviser til de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene som er beskrevet i dokumenter som FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet.
- Anstendige arbeidsforhold betyr arbeid som tar hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, samt helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, og som gir en lønn som er tilstrekkelig til å leve av.
- Med aktsomhetsvurdering mener vi en prosess hvor virksomheten kartlegger risiko for at man direkte eller indirekte bidrar til negativ påvirkning etter OECD sine retningslinjer. Altså en kartlegging arbeidsforholdene i alle prosesser som brukes fra start til ferdig leveranser av virksomhetens produkter og tjenester.
- Leverandørkjede refererer til kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som er en del av en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt. Forretningspartner refererer til enhver som direkte leverer varer eller tjenester til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.

1. Slik jobber vi med ansvarlighet hos oss.

I dette kapittelet får du en oppsummering av vår organisering, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Våre retningslinjer og rutiner er styringsverktøyet vårt for å sikre at vi tar ansvar for vår påvirkning på samfunnet og at vi er i stand til å identifisere og håndtere mulige risikoer og uheldige konsekvenser av vår virksomhet.

Våre retningslinjer for ansvarlighet

Alle operasjoner i Spabo utføres i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. På konsernnivå er det følgende retningslinjer på bærekraftsområdet som alle ansatte må følge: Finanspolitikk, etiske retningslinjer, kvalitets- og bærekraftspolicy, styring og internkontroll samt kommunikasjonspolitikk. Disse revideres årlig og forankres internt ved å gjøres lett tilgjengelige via interne kommunikasjonskanaler og gjennom opplæringstiltak.

Beslutning fra styret om ansvarlighet

Styret i Spabo vedtok i styremøte første kvartal 2023 å forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer. Daglig leder gis i oppdrag å sikre at vi har retningslinjer for å følge kravene i Åpenhetsloven tilpasset vår virksomhet.

Øverste operative ansvarlige for ansvarlighet i vår

CEO

Ansvarlig for å utvikle retningslinjer og gjennomføre

COO

Forankring av ansvarlighet internt i virksomheten vår.

Vi etablerer i løpet av 2023 en rutine for opplæring av alle nyansatte når det gjelder kvalitet, sikkerhet og etisk regelverk. Opplæring om etikk og ansvarlighet skjer for alle ansatte, uavhengig av roller og ansvarsområder. Hver enkelt ansatt må skriftlig bekrefte at de har lest og forstått selskapets etiske retningslinjer, som vil ligge i vårt HR-system. Informasjon om åpenhetsloven og menneskerettigheter blir i løpet av 2023 innarbeidet i personalhåndboken, det etiske regelverket og rutinebeskrivelser for innkjøp.

Spabo bruker en digital løsning for aktsomhetsvurderinger og lagring av data skjer i denne løsningen. Den digitale løsningen leveres av Amesto Footprint, et norsk selskap som lagrer all data i Norge i henhold til GDPR reglene. Tilgang til den digitale løsningen gis via en portal til godkjente brukere fra selskapet. Dataene lagres for fem år slik at utviklingen kan følges og det betyr også at neste års aktsomhetsvurdering kan bygge videre på prosessen fra forrige år.

Informasjonsplikten

Vi har etablert en e-postadresse som virksomheter og enhver kan sende spørsmål om Åpenhetsloven. I tillegg har vi utnevnt en ansvarlig til å følge opp alle henvendelser innen 3 uker. Henvendelsene blir behandlet internt som en del av våre rutiner for interessentdialog. Kritiske henvendelser behandles omgående.

Samarbeid med leverandørene våre

På våre nettsider vil det fortløpende publiseres informasjon om hvordan vi jobber med å sikre ansvarlighet, aktsomhetsvurderinger og konkrete krav til leverandørene. Innkjøpsavtaler og policy dokumenter blir oppdatert for å sikre etterlevelse i Åpenhetsloven. Alle leverandører må besvare spørsmål rundt etikk, åpenhetsloven før signering av nye avtaler.

Kommunikasjon

Ledelse og oppfølging av ansvarlighet følger vår organisasjonsstruktur når det gjelder ansvar og myndighet. Et felles internt ledelsessystem består av retningslinjer, policyer, felles mål og konkrete handlingsplaner. I tillegg til dette er vårt arbeid styrt av gjeldende norske lover, retningslinjer og forskrifter.

Fremover vil dette revideres årlig og forankres internt ved å gjøres lett tilgjengelige via interne kommunikasjonskanaler og gjennom opplæring av nyansatte.

Spabo har løpende kommunikasjon med sine interessenter. Relevant informasjon knyttet til ansvarlighet er en naturlig del av denne kommunikasjonen. På selskapets nettsider legges det ut informasjon om hvordan Spabo jobber med å sikre ansvarlighet, aktsomhetsvurderinger og konkrete krav til leverandørene. Innkjøpsavtaler og policy dokumenter blir oppdatert for å sikre etterlevelse i Åpenhetsloven.

Samarbeid for ansvarlighet: Vår innsats for å styrke ansvarlighet hos leverandørene våre.

Ved å gjennomføre en grundig aktsomhetsvurdering, har vi analysert våre virksomhetsområder for å identifisere eventuelle kritikkverdige forhold i våre leverandørkjeder. Som en ansvarlig virksomhet har vi brukt funnene fra analysen til å implementere systemer og tiltak som påvirker ansvarlighetsgraden til våre leverandører og forretningsforbindelser. Disse systemene og tiltakene har som hovedmål å opprettholde og styrke vår høye standard for ansvarlighet i hele vår verdikjede. Under følger en oppsummering av hvordan vi systematisk jobber med våre leverandører for å sikre at vår standard for ansvarlighet blir ivaretatt.

Det er viktig at vi kan være sikre på at egen virksomhet, samt våre leverandører av produkter og tjenester, driver sin virksomhet uten at dette går på bekostning av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vår risikovurdering baserer seg på kartlegging av egen virksomhet, leverandørkjeder og samarbeidspartnere. For leverandører og samarbeidspartnere er det foretatt en kartlegging og risikovurdering basert på land, bransje og innsatsfaktorer.

Vi har følgelig igangsatt arbeidet med å revidere våre policydokumenter og innkjøpsavtaler med tanke på å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele vår verdikjede. Vi ser over systemer som påvirker ansvarlighetsgraden til våre leverandører og forretningsforbindelser. Vi ser også på å oppdatere betingelsene i kontrakter og avtaler for å tydeliggjøre våre forventninger til etikk og bærekraft i hele verdikjeden.

Å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos leverandører og underleverandører er en kontinuerlig prosess, og blir fremover en naturlig del av leverandør-dialogene og innkjøpsavtaler i tillegg til vårt Miljøfyrtårn fokus.

2. Våre risikoområder.

I dette kapitlet gir vi en oppsummering fra vår kartlegging av våre leverandører og forretningsforbindelser. Formålet med kartleggingen har vært å identifisere mulig risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i våre verdikjeder. Denne kartleggingen er utgangspunktet for iverksettelse av relevante tiltak som vi beskriver i neste kapittel.

VÅRE VIRKSOMHETSOMRÅDER

68.209

Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers

VÅRE RISIKOOMRÅDER

Bygg og anlegg

Renhold og vaktmestertjenester

Godstransport på vei

Programmeringstjenester og konsulent tjenester tilknyttet IKT

Engroshandel

Identifisering og prioritering av risikoområder.

Under får du en oversikt over hvordan vi har identifisert og prioritert risikoområdene av relevans for oss. Vi har brukt både interne og eksterne datakilder for å sikre at vi har en helhetlig forståelse av risikobildet. Vi har også tatt hensyn til de relevante lovkrav og retningslinjer, inkludert internasjonale standarder og avtaler, som regulerer vår virksomhet.

Spabo har gjennomført en vurdering ut fra kartlegging av egen virksomhet, leverandørkjeder og samarbeidspartnere. Vi har kategorisert alle våre leverandører og forretningsforbindelser etter risiko for direkte eller indirekte negativ påvirkning.

Vi har brukt en metode utviklet av Amesto Footprint for hvordan vi skal gjennomføre overordnede aktsomhetsvurderinger.

Vi har vurdert alle våre leverandører ut fra hvilke land de opererer i, risiko knyttet til bransjer og hvilke innsatsfaktorer som leverandørens produkter og tjenester vi kjøper fra dem består av.

Metoden og kriteriene som legges til grunn for valg av leverandører er under løpende vurdering og oppdatering. En aktsomhetsvurdering av vår leverandør database gjentas årlig eller ved vesentlige endringer. Nye leverandører vil aktsomhetsvurderes i forbindelse med innkjøpsprosesser.

Som hovedkilder bruker vi Global Rights Index på landrisiko, Regjeringens handlingsplan mot arbeidslivskriminalitet på bransjerisiko, og Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) sin høyrisikoliste på produktrisiko.

Antall leverandører var i 2022 totalt 335, fordelt på mange små og et mindre antall store. Basert på bestemte kriterier har vi identifisert 60 av våre 335 leverandører som er gjenstand for en mer detaljert risikovurdering. Dette representerer 90% av våre innkjøp i 2022. I den detaljerte risikovurderingen har leverandørene blitt evaluert etter risikofaktorer knyttet til land, bransje og produkt/innsatsfaktor.

Risikovurderingsprosessen resulterte i 33 leverandører som har gjennomgått en grundig undersøkelse knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i sine verdikjeder.

Prioritering av de mest kritiske risikoområdene for vår virksomhet

Prioriteringen av hvilke risikoområder som skal håndteres først, har blitt gjort på bakgrunn av avdekket risiko og omfang. Spabo hovedaktivitet er utvikling og utleie av boligeiendom, kontor- og butikklokaler. Verdikjede til Spabo omfatter mange mindre aktører innenfor eiendomsdrift. Flere av disse tjenestene er flagget med stor risiko i DFØs høyrisikoliste. Fremfor alt gjelder dette innenfor bygg- og anlegg, renhold, vaktmestertjenester og varetransport. I disse bransjene er det høy risiko for utnyttelse av sårbare arbeidstakere.

Av de 33 leverandørene som har blitt undersøkt i detalj er 8 leverandører i kategori 1, dvs. at leverandørene har etablert gode rutiner for å sikre systemer og rutiner for menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i sin verdikjede. 6 leverandører er i kategori 2, dvs. at leverandøren har igangsatt arbeidet med å forbedre sine rutiner og må følges opp. Vi har identifisert 19 leverandører hvor vi ikke finner informasjon om ansvarlighet og heller ikke får tilfredsstillende svar om hvilke rutiner som er etablert. Denne gruppen blir prioritert å følge opp i handlingsplanen for det kommende året.

1 Bygg og anlegg

Et risikoområde er et mulig kritikkverdig forhold vi har kartlagt i vår verdikjede gjennom aktsomhetsvurderingen. For å klassifisere som et kritikkverdig forhold, så må forholdet ha potensiale til å bidra til negativ påvirkning eller skade. Handlingsplanen for å håndtere dette risikoområdet kan du lese i neste kapittel.

På DFØs høyrisikoproduktliste fremkommer det at det er en høy risiko for brudd på menneskerettigheter i leverandørkjeden til bygg- og anlegg. Spesielt gjelder dette ved kjøp av bygg- og anleggsmaterialer (stein, trevirke og metall).

Leverandørkjedene for enkelte bygg- og anleggsmaterialer er komplekse og fragmenterte over hele verden. Dette fører til begrenset sporbarhet og lite åpenhet, noe som øker risikonivået for brudd på menneskerettigheter og miljøhensyn. Risikoen er størst nedover i leverandørkjeden, hvor råvarer utvinnes og bearbeides.

Risikonivået innenfor byggematerialer avhenger i stor grad av hvilken region eller hvilket land de produseres i, og hvor råmaterialet er hentet fra. Tilbakevendende risiko omfatter arbeidsmiljø, negativ innvirkning på levebrød, brudd på urfolks rettigheter, fravær av fagforeninger / anti-fagforeningslover og -praksis, lave lønninger og tvangsarbeid. Denne typen risiko blir vanligvis forbundet med land og regioner der rettshåndhevelsen er utilfredsstillende, og arbeidstakerne er dårlig beskyttet.

2 Renhold og vaktmestertjenester

Et risikoområde er et mulig kritikkverdig forhold vi har kartlagt i vår verdikjede gjennom aktsomhetsvurderingen. For å klassifisere som et kritikkverdig forhold, så må forholdet ha potensiale til å bidra til negativ påvirkning eller skade. Handlingsplanen for å håndtere dette risikoområdet kan du lese i neste kapittel.

Økokrim vurderer i sin trusselvurdering for 2022 at det er sannsynlig at kriminelle aktører del forsøke å utnytte flyktninger og andre utenlandske og sårbare arbeidstakere til svart og ulovlig arbeid. Ifølge Økokrims trusselvurdering forekommer utnyttelse særlig i arbeidsintensive yrker med en høy andel ufaglærte som renhold. Uregistrerte utenlandske arbeidstakere som mottar betaling i kontanter, er sårbare for å bli utnyttet ved at arbeidsgiver urettmessig beriker seg på deres lønn eller annen godtgjøring. Det gjelder også arbeidstakere som utfører arbeid i andres identitet, herunder gjenbrukt identitet. Det er vanskelig for myndighetene å avdekke denne typen utnyttelse.

Ifølge rapporter fra etatene, Økokrim og NTAES (Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter) er det særlig de delene av arbeidslivet med høy andel ufaglært arbeidskraft som preges av arbeidslivskriminalitet. De kriminelle aktørene opererer i flere bransjer og flytter gjerne virksomhet mellom bransjer. Ifølge etatene er risikoen høyest blant annen innen renhold, servering og overnatting. En fellesnevner for bransjene er at de har en høy andel utenlandsk arbeidskraft.

3 Godstransport på vei

Et risikoområde er et mulig kritikkverdig forhold vi har kartlagt i vår verdikjede gjennom aktsomhetsvurderingen. For å klassifisere som et kritikkverdig forhold, så må forholdet ha potensiale til å bidra til negativ påvirkning eller skade. Handlingsplanen for å håndtere dette risikoområdet kan du lese i neste kapittel.

Godstransport på vei er på regjeringens handlingsplan mot arbeidslivskriminalitet. Ifølge Økokrims trusselvurdering er det høy risiko for utnyttelse av sårbare medarbeidere, særlig i arbeidsintensive yrker med en høy andel ufaglærte, slik som varetransport. Uregistrerte utenlandske arbeidstakere som mottar betaling i kontanter, er sårbare for utnyttelse ved at arbeidsgiver urettmessig beriker seg på deres lønn eller annen godtgjøring. Dette gjelder også arbeidstakere som utfører arbeid under andres identitet, herunder gjenbrukt identitet. Det er vanskelig for myndighetene å avdekke denne typen utnyttelse.

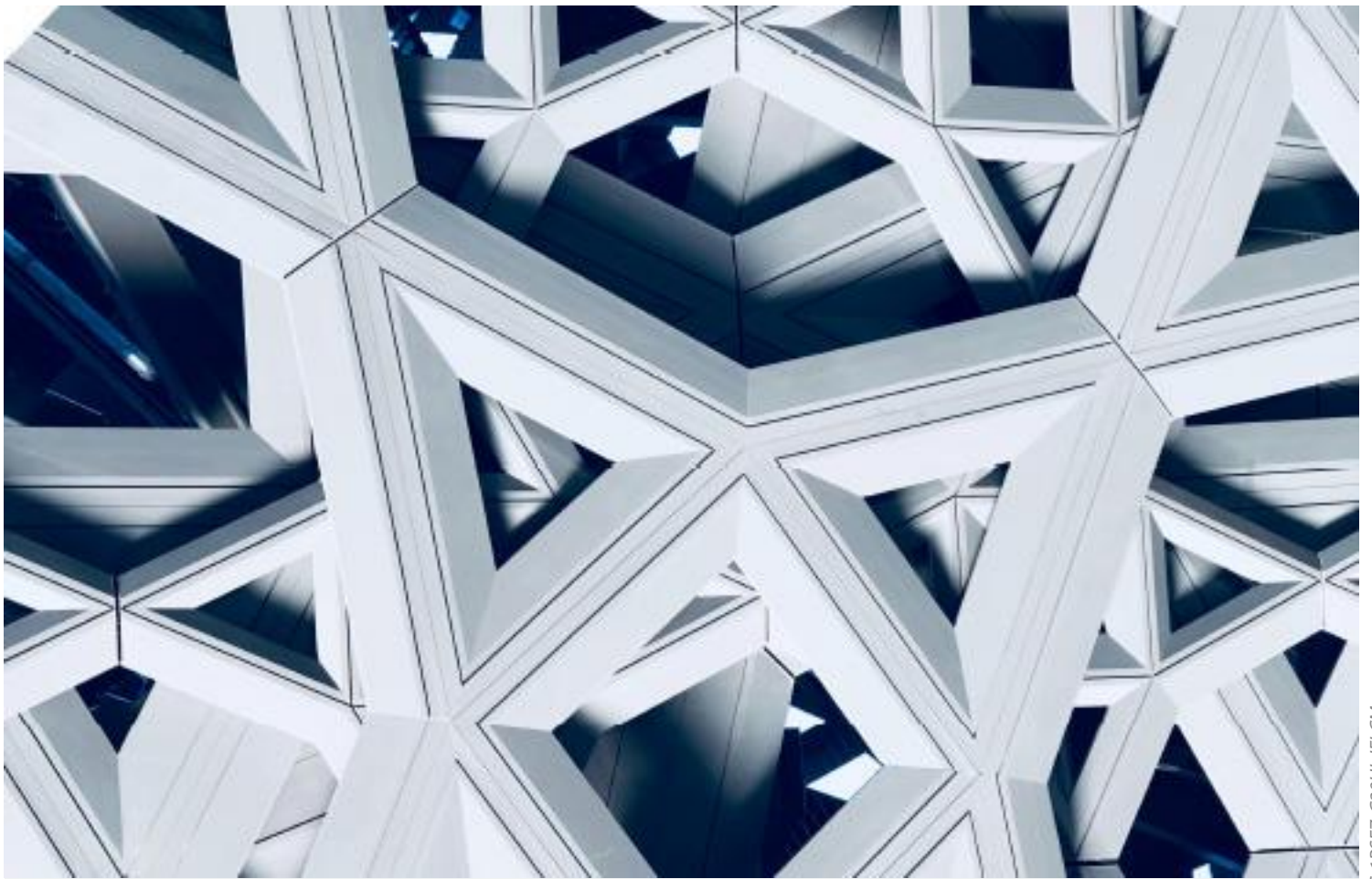

4 Programmeringstjenester og konsulent tjenester

Et risikoområde er et mulig kritikkverdig forhold vi har kartlagt i vår verdikjede gjennom aktsomhetsvurderingen. For å klassifisere som et kritikkverdig forhold, så må forholdet ha potensiale til å bidra til negativ påvirkning eller skade. Handlingsplanen for å håndtere dette risikoområdet kan du lese i neste kapittel.

Offshore-programmering innebærer en forhøyet risiko fordi outsourcing kan fragmentere ansvaret for arbeidsstandarder og gjøre det vanskelig å føre tilsyn og å avgjøre ansvarlighet. Større bedrifter kan søke å fraskrive seg ansvar for menneskerettigheter ved å outsource til mindre bedrifter i land med andre krav enn landet bedriften selv opererer i. Slike mindre bedrifter kan lettere slippe unna med utnyttelse av arbeidskraft, samtidig som de større bedriftene lenger opp i forsyningskjeden beskytter seg selv mot skade på omdømme og juridisk ansvar.

De mest alvorlige risikoområdene for offshore-programmering er lav lønn, urimelig arbeidstid og mangel på fagforeningsrettigheter.

5 Engroshandel

Et risikoområde er et mulig kritikkverdig forhold vi har kartlagt i vår verdikjede gjennom aktsomhetsvurderingen. For å klassifisere som et kritikkverdig forhold, så må forholdet ha potensiale til å bidra til negativ påvirkning eller skade. Handlingsplanen for å håndtere dette risikoområdet kan du lese i neste kapittel.

Engroshandel inkluderer et bredt spekter av produkter. På et generelt nivå omfatter risikoen som er knyttet til produksjonen, både montering og produksjon av komponenter, samt utvinning av råvarer. Dette er i hovedsak en konsekvens av at produksjonen som regel er plassert i Kina og andre asiatiske land der lav lønn, urimelig overtid, problemer rundt helse og sikkerhet samt utnyttning av fremmedarbeidere er vanlig.

Vår involvering i de ulike risikoområdene.

Gjennom aktsomhetsvurderingen har vi kartlagt risikoen for at vår virksomhet direkte eller indirekte kan forårsake negativ påvirkning. Vi har i tillegg involvert leverandørene våre i kartleggingen for å prioritere hvilke risikoområder vi bør fokusere på først.

Spabo har gjennomført en vurdering ut fra kartlegging av egen virksomhet, leverandørkjeder og samarbeidspartnere. Videre har vi kategorisert alle våre leverandører etter vesentlighet og risiko for direkte eller indirekte negativ påvirkning.

Vi har brukt Amesto Footprint sin metode for gjennomføring av overordnede aktsomhetsvurderinger. Vi har valgt ut vesentlige leverandører basert på hvilke land de opererer i og hvilke innsatsfaktorer som leverandørens produkter og tjenester består av. Kriteriene som legges til grunn for valg av leverandører baserer seg på offentlige anerkjente kilder. Normalt vil aktsomhetsvurderinger av vår leverandørdatabase gjentas årlig eller ved vesentlige endringer. Nye leverandører vil aktsomhetsvurderes som del av innkjøpsprosessen fremover.

Prosessen for aktsomhetsvurderinger i Spabo er basert på «OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv». Å gjennomføre aktsomhetsvurderinger regnes som beste praksis for godt samfunnsansvar. Risikokartleggingen bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

Retningslinjene for aktsomhetsvurderinger fra OECD krever også at virksomheter gjør aktsomhetsvurderinger i forbindelse med vesentlige forretningsbeslutninger. Derfor vil Spabo implementere aktsomhetsvurderinger som del av prosessen knyttet til utvikling av eksisterende leverandører, bytte av leverandører, etablering av nye aktiviteter og utvikling av nye tjenester."

OECD skiller mellom tre nivåer av risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold: at virksomheten vår i) direkte kan ha forårsaket, ii) indirekte kan ha bidratt til, eller iii) kan bli assosiert med slik negativ påvirkning.

Gjennom aktsomhetsvurderingen har vi kartlagt at det er liten sannsynlighet for at Spabo AS direkte eller indirekte kan ha forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning på noen av risikoområdene. Kartleggingen viser at vår potensielle negative påvirkning innenfor disse områdene i verste fall kommer inn under kategorien at eventuell påvirkning «kan bli assosiert med» vår organisasjon og/eller forretningsforbindelsene våre.

Penneo Dokumentnøkkel: 1611C-782QN-MIC00G-1PSEZ-G50UI-JELCM

SPABO

3. Slik håndterer vi risikoområdene våre.

Vi har en løpende dialog med våre leverandører og samarbeidspartnere. Risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er en del av denne dialogen. Dersom risikoområdene endrer seg, har vi rutiner for å oppdatere retningslinjene våre. I dette kapittelet kan du lese mer om hvordan vi håndterer risikoområdene våre.

De overordnede retningslinjene for ansvarlig næringsliv i virksomheten er forankret i vår visjon og i våre prosedyrer for etikk og samfunnsansvar, etiske retningslinjer og retningslinjer for innkjøp.

Oppfølging av nye risikoområder følger derfor planlegging, ledelse og oppfølging av ansvarlighet organisasjonsstrukturen med en delegering av ansvar og myndighet via retningslinjer, policyer, og detaljerte handlingsplaner. I tillegg til dette er vårt arbeid styrt av lover, retningslinjer og forskrifter.

Vi skal gjennomføre minimum en årlig aktsomhetsvurdering i tråd med OECDs retningslinjer for selskaper i henhold til §4 i Åpenhetsloven. Aktsomhetsvurdering må dekke følgende:

- Kartlegging av potensielle risikoområder knyttet til vår virksomhet, leverandørkjeder, forretningsforbindelser og geografiske områder vi opererer i.
- Utforme handlingsplaner for å håndtere de potensielle risikoområdene.
- Gjenopprette skade dersom vi avdekker at skade har skjedd.
- Oppdatere våre retningslinjer for ansvarlig næringsliv jevnlig etter behov.
- Årlig evaluering og oppdatering.

HANDLINGSPLANER OG OPPFØLGING AV RISIKOOMRÅDENE VÅRE

Her er vår handlingsplan for å håndtere de kartlagte og prioriterte risikoområdene.

Spabo har gjennomført en grundig risikovurdering av disse når det gjelder landrisiko, bransjerisiko og produktisiko. Resultatet av risikovurderingsprosessen ble 36 prioriterte leverandører innenfor de tre risikoområdene som har blitt undersøkt i detalj. Konklusjonen av aktsomhetsvurderingen for de prioriterte leverandørene er fordelt i tre kategorier:

- Kategori 1: Leverandøren har gode rutiner og videre oppfølging ikke nødvendig.
- Kategori 2: Leverandøren har igangsatt arbeidet med å forbedre sine rutiner og må følges opp.
- Kategori 3: Det er uklart hva slags rutiner leverandøren har iverksatt og må undersøke nærmere.

Analysen av leverandørportefølje viser at vi har noen få større leverandører og mange små leverandører og de små leverandørene har variabel dokumentasjon når det gjelder ansvarlighet. På den andre siden har vi et antall større leverandører, og disse kan i stor grad dokumentere gode rutiner for å følge opp menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i sine verdikjeder.

8 antall av de undersøkte leverandørene kan dokumentere gode rutiner, og videre oppfølging er ikke nødvendig.

6 av de undersøkte leverandørene har igangsatt arbeid med å forbedre sine rutiner, vil bli fulgt opp med tanke på at nødvendig dokumentasjon blir gjort tilgjengelig.

Vi vil gå i dialog med de 19 av de undersøkte leverandørene som ikke kan dokumentere ansvarlighet i sin verdikjede eller at slikt arbeid er påbegynt. Erfaringene med disse leverandørene så langt tilsier at for de fleste dreier det seg om manglende kapasitet og/eller at de er mindre selskaper, heller enn at det er risiko for negative forhold.

I handlingsplanen er leverandører i kategori 2 og 3 listet opp med planlagte tiltak, status og videre handlinger. Disse vil vi følge opp, og de blir en del av rapporten etter neste års aktsomhetsvurdering

Ansvarlig avdeling for å lage handlingsplan, gjennomføre tiltak og følge opp handlingsplanene og tiltakene er administrasjonen.

4 Veien videre.

Vi som organisasjon er opptatt av å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold på alle nivåer i vår verdikjede. Å sikre ansvarlighet i vår egen virksomhet, hos våre leverandører og samarbeidspartnere er en løpende prosess som vil følges opp hvert år. Vår handlingsplan sikrer at de prioriterte tiltakene blir fulgt opp, og at vi opprettholder vår standard for ansvarlighet.

Slik skal vi følge opp tiltakene i tiden fremover

Vi vil følge opp kartlagte leverandører som ikke kan dokumentere tilfredsstillende når det gjelder å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos seg og sine underleverandører.

I første omgang vil selskapet etablere en dialog med de konkrete leverandørene om deres arbeid knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele verdikjeden. Dersom leverandørene ikke kan dokumentere et slikt arbeid på en tilfredsstillende måte, så vil vi stille krav om at dette arbeidet iverksettes. I tillegg skal vi i løpet av det kommende året gjøre en aktsomhetsvurdering av alle leverandører innenfor våre definerte risikoområder for å sikre at leverandøren, uavhengig av størrelse jobber på en tilfredsstillende måte med å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos seg og sine underleverandører.

Vi er i gang med å revidere våre rutiner, policydokumenter og innkjøpsavtaler slik at kravene knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold vil bli tydeliggjort. Og vi vil evaluere om det finnes innkjøpssamarbeid som adresserer menneskerettigheter innenfor de avdekkede risikoområdene.

Oppsummering og avslutning

Retningslinjene for aktsomhetsvurderinger fra OECD krever også at virksomheter gjør aktsomhetsvurderinger i forbindelse med vesentlige forretningsbeslutninger. Derfor vil Spabo implementere aktsomhetsvurderinger som del av prosessen knyttet til utvikling av eksisterende leverandører, bytte av leverandører, etablering av nye aktiviteter og utvikling av nye tjenester.

Gjennom arbeidet med ansvarlighet hos oss selv, våre leverandører og samarbeidspartnere har vi økt kompetansen internt og eksternt når det gjelder risikoområder for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi har erfart hvor viktig det er å stille tydelige krav og gå i dialog for sikre at vi ikke direkte eller indirekte bidrar til negativ påvirkning.

5. Kontaktinformasjon.

Vår rutine for å håndtere henvendelser:

Et viktig element i åpenhetsloven er informasjonsplikten som følger av § 6. Alle kan ta skriftlig kontakt med oss og be om informasjon om hvordan vi håndterer risikoområder knyttet til vår virksomhet.

Denne rapporten ligger tilgjengelig på våre nettsider og gir utdypende informasjon om vårt arbeid med åpenhetsloven. Den har også blitt delt i vår interne kommunikasjonskanal slik at alle ansatte har tilgang.

Redegjørelsen vil bli oppdatert innen 30. juni hvert år, eller ved vesentlige endringer i våre retningslinjer.

Dersom du har noen spørsmål, vennligst ta kontakt med oss:

jan@spabo.no

Simplifying business.

Amesto Footprint.

Denne aktsomhetsvurderingen er utført i henhold til Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven). Amesto Footprint er ansvarlig for rapportens struktur og metode, mens det rapporterende selskapet står fullt ansvarlig for innholdet og utførelsen av aktsomhetsvurderingen.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Jan Spandow

Underskriver

Serienummer: 9578-5999-4-1271444

IP: 85.252.xxx.xxx

2023-06-30 07:46:59 UTC

Arild Spandow

Underskriver

Serienummer: 9578-5994-4-784894

IP: 85.252.xxx.xxx

2023-06-30 07:54:00 UTC

Thor Spandow

Underskriver

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-1777028

IP: 85.252.xxx.xxx

2023-06-30 08:05:13 UTC

Ariane Spandow

Underskriver

Serienummer: 9578-5994-4-1299815

IP: 89.8.xxx.xxx

2023-06-30 08:16:56 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 16IIC-782QN-MCO0G-1PSEZ-G530UI-JELCM

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>